

საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიისა და რადიოს განვითარების კონცეფცია

აჭარის ტელევიზიის საზოგადოებრივ მაუწყებლად გარდაქმნით ქვეყნის მედია სივრცემ, განსაკუთრებით კი აჭარის რეგიონმა მიიღო საზოგადოების განვითარებისთვის ძალიან კარგი რესურსი. ამ რესურსის პოტენციალის გამოყენება ჯერ ბოლომდე არ მომხდარა, არადა დაჩქარებულ, გლობალური ცხორების ტემპში არც ქვეყანას და არც საზოგადოებას დასაკარგი დრო არ აქვს.

დღეის მდგომარეობით აჭარის ტელევიზია და რადიო საქართველოს მედია სივრცეში პოზიციონირებს როგორც რეგიონული მედია საშუალება, მაშინ როდესაც მისი დაფარვის არეალი არა მხოლოდ რეგიონს, არამედ მთელს ქვეყანას, ხოლო თანამგზავრის საშუალებით კი ქვეყნების მთელ რიგს ფარავს. საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიისა და რადიოს შესაძლებლობები სწორედ მისი აუდიტორიის დაფარვის მასშტაბით უნდა განვიხილოთ. იგი საზოგადოებისა და ქვეყნის ინტერესების დაცვის ყველაზე ეფექტური საშუალება უნდა გახდეს.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიისა და რადიოს სტატუსი განსაზღვრულია „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით, რომელიც მაუწყებლის ფუნქციონირების სამართლებრივი საფუძველია. კანონი „მაუწყებლობის შესახებ“ ტელევიზიისა და რადიოს უდგენს იმ ვალდებულებებს, რომლებიც შინაარსობრივი და ტექნიკური კუთხით უნდა შეასრულოს მაუწყებელმა. მაუწყებლის შინაარსობრივი ვალდებულებები განსაზღვრულია „მაუწყებლობის შესახებ“ კანონის მე-16-ე მუხლით და ის სავალდებულო ხასიათს ატარებს.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიამ და რადიომ უნდა შექმნას მრავალფეროვანი გადაცემების სპექტრი, რომლებიც იქნება ქართული საზოგადოების კულტურული, ეთნიკური და რელიგიური მრავალფეროვნების ასახვა ეკრანზე, რადიოში და ვებ-პლატფორმაზე, მაუწყებელმა აუცილებლად უნდა წარმოაჩინოს ქართული საზოგადოების და ქვეყნის ეროვნული, მატერიალური და არამატერიალური სიმდიდრე, საზოგადოებას გაუჩინოს სახელმწიფოს თანამესაკუთრის და სახელმწიფოს აღმშენებლობაში თანამონაწილის განცდა. გადაცემები უნდა ემსახურებოდეს სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებას და პასუხისმგებლიანი მოქალაქის აღზრდას. ტელევიზიის და რადიოს მიერ მომზადებულმა გადაცემებმა ასევე უნდა უზრუნველყოს ტოლერანტული საზოგადოების ჩამოყალიბება, კანონის უზენაესობის დაცვა და დემოკრატიული პრინციპების დამკვიდრება.

საინფორმაციო და საზოგადოებრივ პოლიტიკური მიმართულების გადაცემებმა უნდა ასახონ საზოგადოებაში არსებული მოსაზრებათა პლურალიზმი, წარმოაჩინონ და განვითარონ პროგრესული და მოწინავე სამოქალაქო იდეები, უნდა წარმოაჩინოს საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიმართულებების მირითადი ასპექტები, სოციალური პრობლემები და დასახოს მათი გადაჭრის გზები. უზრუნველყოს საზოგადოებრივი დიალოგი სხვადასხვა ჯგუფებს შორის, დიდი დრო დაუთმოს ეთნიკური უმცირესობების და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების პრობლემების შესახებ ინფორმაციის გაშუქებას. საინფორმაციო და საზოგადოებრივი პოლიტიკური მიმართულებების გადაცემების ერთ-ერთი მირითადი მიმართულება საზოგადოებრივი დისკუსიების ხელშეწყობაა, რომლის საშუალებით უნდა წარმოჩნდეს საზოგადოების ყველა ჯგუფის მოსაზრება, გაიმართოს დებატები სხვადასხვა საკითხზე და ასეთი ტიპის გადაცემები ეთერში განთავსდეს საუკეთესო დროს. საინფორმაციო გამოშვებებმა უნდა უზრუნველყოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, საზოგადოებრივი, კულტურული, სპორტული, უსაფრხოებასთან და ადამიანის უფლებასთან დაკავშირებული თემების გაშუქება. საზოგადოებას მიაწოდოს მირითადად რეგიონში, ქვეყანაში და მსოფლიოში მიმდინარე პროცესების შესახებ ამომწურავი, დაბალანსებული და სრულყოფილი ინფორმაცია. გადაცემების მომზადებისას დაიცვას უურნალისტური სტანდარტები, იყოს ნეიტრალური და ყველა გავლენისაგან თავისუფალი.

შემოქმედებითი მიმართულებების გადაცემები აჭარის ტელევიზიის და რადიოს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება უნდა იყოს. ასეთმა გადაცემებმა უნდა ასახოს ქვეყნის კულტურული, ეთნიკური, ენობრივი და რელიგიური მრავალფეროვნება, უზრუნველყოს ქვეყნის თვითმყოფადობის, სულიერი ფასეულობების და კულტურული მრავალფეროვნების განვითარება. წარმოაჩინოს და საზოგადოებას მიაწოდოს ქვეყნის კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ ინფორმაცია. ისტორიული მიმართულების გადაცემებმა კი მოამზადონ ქვეყნის უახლესი და უფრო ადრეული ისტორიული პერიოდის ანალიზი, რომელიც განხილული იქნება მომავლის პერსპექტივის ჭრილში.

აჭარის ტელევიზიამ და რადიომ სათანადო დოზით უნდა წარმოაჩინოს ქვეყნის სოფლის ცხოვრება და მისი უნიკალური ეკონომიკური სტრუქტურა. წარმოაჩინოს სოფლის ცხოვრება და ტრადიციების მრავალფეროვნების პოპულარიზაცია. უზრუნველყოს სოფლის მცხოვრები მოქალაქეების ინტრესების სათანადოდ წარმოჩენა.

ტელევიზიამ და რადიომ მნიშვნელოვანი დრო უნდა დაუთმოს სპორტული გადაცემების ტრანსლირებას და სპორტის პოპულარიზაციას ახალგაზრდებში და სხვა ასაკობრივი სეგმენტის აუდიტორიაში. სპორტული გადაცემები და ჩემპიონატების ტრანსლაციები უნდა მზადდებოდეს მაღალი ხარისხით და ამ მიმართულებას მნიშვნელოვანად უნდა ეთმობოდეს სამაუწყებლო დრო, თოქ შოუს სახით, რომელშიც გაანალიზებული და წარმოჩენილი იქნება სპორტში არსებული პრობლემები და გამოწვევები.

მნიშვნელოვანი დოზით უნდა იყოს წარმოჩენილი კულტურული სიახლეები. კულტურისა და ხელოვნების შესახებ გადაცემებმა უნდა მოიცვას, თეატრის, კინოს, სამუზეუმო, ეთნოგრაფიული, მუსიკალური, სალიტერატურო და სხვა მიმართულებები. ცალკე სეგმენტად უნდა გამოიყოს კულტურული გადაცემები ბავშვებისთვის და მოზარდებისთვის. ასეთმა გადაცემებმა მომავალ თაობას უნდა გაუჩინოს ეროვნული იდენტობის განცდა.

საბავშვო მიმართულების გადაცემები უნდა ატარებდეს შემეცნებით და აღმზრდელობით ხასიათს. საბავშვო გადაცემებმა უნდა უზრუნველყონ ბავშვების მრავალმხრივი უნარების განვითარება და საზოგადოების პასუხისმგებლიანი წევრის განცდის ჩამოყალიბება.

აუცილებელია მაუწყებლის როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო შემოსავლებისათვის მოვლევადიანი და გრძელვადიანი გეგმის შემუშავება, რომელიც ნათელს გახდის მაუწყებლის განვითარების მიმართულებებს. საზოგადოებრივი მაუწყებლის ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილი იმგვარად უნდა დაიგეგმოს, რომ მაუწყებლის ონლაინ მედიას, სატელევიზიო და რადიო არხებს, მიზნებიდან და პრიორიტეტებიდან გამომდინარე, ჰქონდეს თანაბარი განვითარების საშუალება (მათ შორის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ადამიანური და ფინანსური რესურსები).

მაუწყებლის პროგრამულ პრიორიტეტებს განსაზღვრავს მრჩეველთა საბჭო. ამ პრიორიტეტების მიხედვით ითანხმებს ბიუჯეტს და დასამტკიცებლად წარუდგენს საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს, ხოლო შემდგომ აკონტროლებს როგორც პრიორიტეტების, ასევე ბიუჯეტის შესრულებას.

აქედან გამომდინარე, სწორედ მრჩევლთა საბჭოა პასუხისმგებელი საზოგადოების წინაშე შექმნას პრეცედენტი მაღალი ხარისხის მაუწყებლობისა, რომელიც საზოგადოების განვითარების და ქვეყანაში ცხოვრებისათვის კარგი გარემოს ჩამოყალიბების საუკეთესო საშუალებაა.

შესაბამისად, რესურსები მაქსიმალურად და უდანაკარგოდ ამ მიმართულებით უნდა იქნას გამოყენებული.

 - რაულ ბერიძე
25 სექტემბერი 2019 წელი